

**ปัญหาเกี่ยวกับหนี้ซึ่งอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอนตาม
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 :
ศึกษาเฉพาะกรณีหนี้ตามคำพิพากษาของศาลซึ่งยังไม่ถึงที่สุด
Issue of determinable debt of Bankruptcy Act B.E.2483 :
Case study on the judgement Nisi debt.**

ยingsak เพชรนิล *

สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
Yingsak Pechnil

School of Law, Chiang Rai Rajabhat University
80 moo. 9 Paholyothin Rd., Muang District Chiang Rai Province
57100

เมลล์ติดต่อ: pechnil2019@gmail.com

บทคัดย่อ

การฟ้องบุคคลให้ล้มละลาย จำนวนหนี้สินซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ถือเป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำคัญของการฟ้องคดีล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9 และมูลหนี้ซึ่งจะนำมาคำนวณการมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้จะต้องเป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระแล้วหรือไม่ก็ตาม การนำหนี้ตามคำพิพากษาของศาลมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายก็เช่นเดียวกัน คำพิพากษาของศาลนั้นจะต้องถึงที่สุดก่อนเพื่อแสดงถึงความแน่นอนของมูลหนี้ที่จะนำมาฟ้อง การใช้หลักความผูกพันของคำพิพากษาต่อคู่ความในขณะยื่นฟ้องล้มละลาย อาจส่งผลในเชิงเสียหายต่อลูกหนี้ได้ ถ้าหากต่อมาศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาจนทำให้มูลหนี้สิ้นเสียไป หรือมีจำนวนไม่เป็นไปตามเกณฑ์การฟ้องล้มละลาย

* อาจารย์, สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เพราะฉะนั้นจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ของกฎหมายล้มละลายในการกำหนดมูลหนี้ให้ชัดเจน ในกรณีเจ้าหนี้ นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาของศาลมาฟ้องบุคคลให้ล้มละลาย จะต้องเป็นหนี้ตามคำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุดแล้วเท่านั้น เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับลูกหนี้ในอนาคต เมื่อคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเปลี่ยนแปลงมูลหนี้จนทำให้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การฟ้องบุคคลให้ล้มละลาย

คำสำคัญ: หนี้ซึ่งอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน, กฎหมายล้มละลาย, การฟ้องคดีล้มละลาย

Abstract

In bankruptcy lawsuit, the debt in which both debtor and creditor held was the significant terms of bankruptcy cases. According to Bankruptcy Act. B.E.2483 article 9 the amount of debt to determine whether the debtor was insolvent or not depended on the determinable debt. The debt must be determinable whether it was due or not as well as the judgement debt. The Judgement must be final before the bankruptcy lawsuit. By using *Res Judicata* at the time of the lawsuit might have a negative effect on the debtor if the judgement was overturn in the higher court, causing the loss of the certain debt or making the determinable amount insufficient to file for bankruptcy. Hence, there was the need of the specific and clear rule to determine the debt. In case the creditor uses the judgement debt to file a lawsuit, the judgement used must be final, in order to prevent damages which may negatively affect the debtor in the future.

Keywords: Determinable debt, Bankruptcy law, Bankruptcy lawsuit

1. บทนำ

การฟ้องคดีล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2583 มีเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งตามมาตรา 9 (3) แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หนี้ที่เจ้าหนี้จะนำมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้จะต้องเป็นหนี้ซึ่งอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน มูลหนี้ที่เจ้าหนี้จะนำมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายจะต้องกำหนดจำนวนหนี้ได้แน่นอนและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงยอดหนี้ได้ เนื่องจากการฟ้องคดีล้มละลายได้กำหนดให้การมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้จะต้องไม่น้อยกว่ากว่า 1 ล้านบาท ในกรณีของบุคคลธรรมดา หรือไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท ในกรณีของนิติบุคคล และหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน เช่น หนี้ละเมิด หนี้ค่าเสียหาย หนี้เกี่ยวกับเบี้ยปรับ เป็นต้น ไม่สามารถนำมาคำนวณเพื่อเป็นเกณฑ์ในการฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ และปัญหาในทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับหนี้ซึ่งอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอนตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ปัญหาหนึ่งคือ การนำหนี้ตามคำพิพากษาของศาลมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลาย และหนี้นั้นอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ตามกฎหมายถือว่าหนี้ตามคำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด ซึ่งตามแนวปฏิบัติในการฟ้องคดีล้มละลายถือว่าหนี้ที่กำหนดจำนวนแน่นอนแล้ว สามารถนำมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ เนื่องจากหนี้ตามคำพิพากษาของศาลแม้จะยังไม่ถึงที่สุดแต่คำพิพากษาของศาลย่อมผูกพันคู่ความจนกว่าศาลสูงจะเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรือด้อย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เพราะฉะนั้นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในกรณีศาลมีคำพิพากษาเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรือด้อย จนทำให้ยอดหนี้ตามคำพิพากษาเปลี่ยนแปลงไป อาจส่งผลกระทบต่อหลักเกณฑ์การฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้และเกิดความเสียหายต่อคู่ความทั้งสองฝ่ายได้ การกำหนดหลักเกณฑ์การนำหนี้ตามคำพิพากษาของศาลมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายโดยคำพิพากษาของศาลนั้นจะต้องถึงที่สุด จะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการฟ้องคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับคู่ความได้

2. เจตนารมณ์ของการฟ้องบุคคลให้ล้มละลาย

การฟ้องบุคคลให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มีเจตนารมณ์เพื่อต้องการให้มีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน¹ ในกรณีที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว การฟ้องคดีล้มละลายตามทัศนคติของวิญญูชนทั่วไป ถือว่าเป็นเรื่องการลดความน่าเชื่อถือของบุคคลในเรื่องการจัดการทรัพย์สิน บุคคลล้มละลายจะขาดความน่าเชื่อถือในการทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ การฟ้องล้มละลายจึงมีผลกระทบต่อสิทธิในเกียรติยศและชื่อเสียงของบุคคลมากกว่าการฟ้องคดีแพ่งทั่วไป การฟ้องคดีล้มละลายจึงต้องมีเหตุผลสมควรตามเจตนารมณ์ของกฎหมายล้มละลาย และเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้น กระบวนการในคดีล้มละลายจะส่งผลต่อการจำกัดอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ และให้อำนาจการจัดการทรัพย์สินเป็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่เพียงผู้เดียว ภายหลังที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว อันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคล เพราะฉะนั้นการฟ้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้จะต้องมีความชัดเจนในการหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีล้มละลายต่อศาล มูลเหตุที่จะนำมาฟ้องจะต้องแน่ชัดและแน่นอนไม่อาจเปลี่ยนแปลงจำนวนได้ ยอดหนี้ตามฟ้องจะต้องยุติแล้ว ไม่ว่าจะเป็นหนี้ทั่วไปหรือหนี้ตามคำพิพากษาของศาลก็ตาม เพื่อให้กระบวนการของคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิของลูกหนี้ในการจัดการทรัพย์สินของตนเองได้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายล้มละลาย

¹ ชีพ จุลมนต์, กนก จุลมนต์, (2559), คำอธิบายกฎหมายล้มละลาย, (พิมพ์ครั้งที่ 3), กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บริษัท กรุงสยามพัблиชชิง จำกัด, หน้า 3.

3. หลักเกณฑ์การฟ้องคดีล้มละลาย

ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การฟ้องคดีล้มละลายไว้ในมาตรา 9 และมาตรา 10 ซึ่งการฟ้องคดีล้มละลายนั้นเป็นสิทธิของเจ้าหนี้ ไม่ว่าเจ้าหนี้จะเป็นเจ้าหนี้สามัญหรือเจ้าหนี้มีประกัน ตามกฎหมายมาตราดังกล่าวแห่งพระราชบัญญัติล้มละลายได้กำหนดหลักเกณฑ์การฟ้องคดีล้มละลายไว้ ดังนี้

3.1 ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หมายถึง สภาวะที่ลูกหนี้มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน หรือในความหมายทั่วไปย่อมหมายถึงบุคคลที่มีทรัพย์สินน้อยกว่าหนี้สินหรือจะเรียกว่ามีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้² ถือว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว เช่น นาย ก มีทรัพย์สินมูลค่า 3 ล้านบาท มีหนี้สินจำนวน 5 ล้านบาท ถือว่านาย ก มีหนี้สินล้นพ้นตัว เป็นต้น

3.2 ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท และลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท หมายถึง การมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ดังกล่าวแล้วแต่กรณี โดยจะเป็นหนี้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายก็ตาม สามารถนำหนี้มารวมกันและฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้

3.3 หนี้้นนี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน หนี้ที่จะนำมาเป็นมูลฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลายนั้นจะเป็นหนี้สามัญทั่วไป หนี้มีประกัน หนี้ตามคำพิพากษาก็ได้ แต่จำนวนหนี้ที่จะนำมาฟ้องนั้นจะต้องชัดเจนแน่นอน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพราะจำนวนหนี้เป็นเงื่อนไขสำคัญในการฟ้องบุคคลให้ล้มละลาย และหนี้นี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนหมายความว่าจำนวนหนี้จะต้องแน่นอนหรืออาจจะคำนวณได้แน่นอน³

² ปรีชา พาณิวงค์,(2543), คำอธิบายกฎหมายล้มละลาย ,กรุงเทพ ฯ : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, หน้า 2.

³ ขจร ทะวานนท์, (2547) , กฎหมายล้มละลาย, (ครั้งที่ 6), กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

3.4 มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอาทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน ในกรณีของเจ้าหนี้มีประกันฟองลูกหนี้ให้ล้มละลาย

3.5 กล่าวชัดเจนในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะสละหลักประกันหรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องแล้วนำเงินที่ขาดอยู่มาฟองลูกหนี้ให้ล้มละลาย ในกรณีของเจ้าหนี้มีประกันฟองลูกหนี้ให้ล้มละลาย

นอกจากนั้น ลูกหนี้ที่จะถูกเจ้าหนี้ฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรหรือประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรไม่ว่าโดยตนเองหรือตัวแทนในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น⁴ และมูลหนี้ที่จะนำมาฟองนั้นจะต้องเป็นหนี้ที่อาจบังคับได้ตามกฎหมาย จะต้องไม่เป็นหนี้ที่ขาดอายุความ หนี้ที่ตกเป็นโมฆะหรือหนี้ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือในกรณีที่กฎหมายบังคับให้มีหลักฐานเป็นหนังสือ หนี้ตามคำพิพากษาของศาลที่เลยระยะเวลาการบังคับคดีแล้ว เป็นต้น ส่วนหนี้ในอนาคตยังไม่ถึงกำหนดชำระในคดีแพ่ง เจ้าหนี้ยังไม่มีอำนาจฟ้องบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ แต่สำหรับคดีล้มละลายไม่จำเป็นต้องถึงกำหนดชำระก็ฟ้องล้มละลายได้⁵ เมื่อครบเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว เจ้าหนี้จึงมีสิทธิฟ้องลูกหนี้ให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย

4. หนี้ตามคำพิพากษากับการฟ้องคดีล้มละลาย

สำหรับมูลหนี้ที่จะนำมาฟองล้มละลายนั้น มิได้จำกัดว่าจะต้องเป็นหนี้ประเภทใด ซึ่งหนี้ันั้นหมายถึงความผูกพันในกฎหมายระหว่างบุคคลสองฝ่ายคือเจ้าหนี้กับลูกหนี้⁶ แต่ตามเงื่อนไขการฟ้องคดีล้มละลายจะต้องเป็นหนี้ที่แน่นอน หนี้ตามคำพิพากษาของศาลในคดีแพ่งเป็นหนี้อีกประเภทหนึ่งที่เจ้าหนี้สามารถ

⁴ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2482 มาตรา 7

⁵ วิชา มหาคุณ, (2537), กฎหมายล้มละลายฉบับสมบูรณ์ หลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ, (ครั้งที่ 4), กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.

⁶ ปราโมทย์ จารุณิล, (2547), คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้. (ครั้งที่ 5), กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 3.

นำมาเป็นมูลในการฟ้องคดีล้มละลายได้และไม่ถือว่าเป็นการฟ้องซ้ำ เนื่องจากเจตนารมณ์ในการฟ้องคดีแพ่งกับคดีล้มละลายนั้นมีความแตกต่างกัน ในหลักการ ถือว่าเป็นคนละประเด็นการฟ้องกันจึงไม่ถือว่าเป็นฟ้องซ้ำ แม้คู่ความเดียวกันก็ตาม สำหรับหนี้ตามคำพิพากษาที่ถูกนำมาเป็นมูลหนี้เพื่อฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายสามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

4.1 หนี้ตามคำพิพากษาทั่วไป

หนี้ตามคำพิพากษาทั่วไป หมายถึง หนี้ตามคำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุดแล้ว มีผลผูกพันคู่ความและสามารถบังคับได้ถ้าหากลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลและไม่อาจเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรืองดเสียได้อีกต่อไปถือว่าเป็นหนี้ที่ยึดตามคำพิพากษาของศาลและเป็นหนี้ที่แน่นอนหนี้ตามคำพิพากษาลักษณะนี้สามารถนำมาเป็นมูลหนี้ฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ หากลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามหลักเกณฑ์ และถือว่าเป็นหนี้ที่แน่นอนไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เพราะไม่แต่เฉพาะหนี้สามัญทั่วไปเท่านั้นที่จะนำมาฟ้องล้มละลายได้ หนี้ตามพิพากษาซึ่งเคยผ่านการพิจารณาของศาลในคดีแพ่งมาแล้ว ก็สามารถนำมาเป็นมูลฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้เช่นกันและไม่ถือว่าเป็นการฟ้องซ้ำ

4.2 หนี้ตามคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุด

หนี้ตามคำพิพากษาของศาลที่ยังไม่ถึงที่สุด หมายความว่า หนี้ตามคำพิพากษาที่คู่ความยังโต้แย้งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วยการอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา และคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลดังกล่าว แต่คำพิพากษาของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 145 ย่อมผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาจนกว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น เว้นแต่จะได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรืองดเสีย ถ้าหากมี⁷ สำหรับกรณีหนี้ตามคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุด แสดงว่าอาจมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนของจำนวนหนี้ได้ไม่ว่าศาลสูงจะยกคำพิพากษา หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงยอดหนี้ตามคำพิพากษาก็ตาม กรณีนี้จะเป็นปัญหาสำหรับการนำหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวซึ่งถือว่าผูกพันคู่ความมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายในกรณีที่ศาลสูงอาจ

⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145

เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำพิพากษาและทำให้ยอดหนี้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ และส่งผลกระทบต่อการดำเนินคดีล้มละลายทั้งในส่วนของผู้หนี้และเจ้าหนี้ได้

5. หนี้ตามคำพิพากษาซึ่งยังไม่ถึงที่สุดกับหนี้ที่แน่นอน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 145 คำพิพากษาย่อมผูกพันคู่ความ เว้นแต่จะได้ออกเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับหรืองดเสียโดยศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าหากพิจารณาเนื้อหาของลักษณะคำพิพากษาของศาลที่อยู่ระหว่างอุทธรณ์ ฎีกา ทำให้เข้าใจได้ว่า คำพิพากษานั้นอาจถูกเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาในกรณีที่ฟ้องเรียกร้องให้ชำระหนี้เป็นเงินและศาลพิพากษาให้ชำระหนี้ จำนวนเงินหรือจำนวนหนี้ อาจถูกยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงได้ แต่จากแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาตามคำพิพากษาฎีกาที่ 8116/2557 หนี้ตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ที่พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น แต่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา เป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอนแล้ว แม้คดียังไม่ถึงที่สุด ซึ่งคำวินิจฉัยดังกล่าวอาศัยหลักความผูกพันในผลของคำพิพากษาของศาลเมื่อยังมีได้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับหรืองดเสีย ก็ย่อมผูกพันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 145 ซึ่งอาจจะมี ความหมายไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของคำว่า “หนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน” กรณีนี้จึงเห็นว่า หนี้ตามคำพิพากษาซึ่งยังไม่ถึงที่สุดน่าจะเป็นหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เพราะฉะนั้นหนี้ตามคำพิพากษาเป็นหนี้ที่สามารถนำมาเป็นมูลหนี้ฟ้องคดีล้มละลายได้ แต่คำพิพากษาของศาลนั้นตามความเห็นของผู้เขียนเห็นว่าควรจะต้องเป็นคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้ว ไม่อาจโต้แย้งได้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการกำหนดจำนวนหนี้ในการฟ้องคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483

ส่วนบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลผูกพันคู่ความนั้น น่าจะมีความหมายถึงว่าผูกพันให้คู่ความบังคับตามคำพิพากษาได้ในระหว่างนั้น แต่หนี้ตามคำพิพากษานั้นยังคงเป็นหนี้ที่ไม่

แน่นอน และเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาสำหรับการนำมาฟ้องเป็นคดีล้มละลาย เพราะอาจมีผลกระทบต่อสิทธิ อำนาจ หน้าที่ของลูกหนี้ในคดีล้มละลายได้ ถ้าหากภายหลังศาลสูงในคดีแพ่งเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในส่วนของการนำมูลหนี้ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคดีล้มละลาย ในกรณีที่ศาลพิพากษาและเปลี่ยนแปลงยอดหนี้จนทำให้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การฟ้องคดีล้มละลาย กรณีนี้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งถูกฟ้องได้รับความเสียหายจากกรณีดังกล่าวได้ ในส่วนของการนำมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลาย จึงควรกำหนดไว้ในกฎหมายให้คำพิพากษาของศาล ในคดีแพ่งนั้นจะต้องถึงที่สุดแล้ว เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบในคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การฟ้องบุคคลให้ล้มละลายมีเจตนารมณ์เพื่อต้องการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้รายนั้น โดยมีหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าลูกหนี้ต้องมีหนี้สินล้นพ้นตัว มีจำนวนหนี้ที่แน่นอน เป็นหนี้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท กรณีของฟ้องบุคคลธรรมดาให้ล้มละลาย หรือเป็นหนี้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาทกรณีฟ้องนิติบุคคลให้ล้มละลาย สำหรับหนี้ที่แน่นอน เป็นประเด็นสำคัญ หนี้นั้นจะต้องมีมูลหนี้ที่แน่นอนและอาจบังคับได้ ไม่ว่าหนี้ที่มีที่มาจากนิติกรรมสัญญา หนังสือรับสภาพหนี้ หรือหนี้ตามคำพิพากษาของศาลในคดีแพ่งก็ตาม ในส่วนของหนี้ตามคำพิพากษามี 2 ลักษณะ คือ หนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้วกับหนี้ตามคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุดซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยศาลสูง สำหรับหนี้ตามคำพิพากษาของศาลในคดีแพ่งที่ยังไม่ถึงที่สุด แม้จะผูกพันคู่ความให้ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาในระหว่างการอุทธรณ์ฎีกาก็ตาม แต่ในส่วนของการนำหนี้ดังกล่าวมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายในข้อเท็จจริงหนี้หนี้ถือว่าเป็นหนี้ที่ไม่แน่นอนเพราะอาจเปลี่ยนแปลงได้ จึงเสนอแนะให้กำหนดไว้ในกฎหมายให้เป็นหลักเกณฑ์ในส่วนของฟ้องคดีล้มละลาย ในกรณีการนำมูลหนี้ตามคำพิพากษาของศาลมาฟ้องลูกหนี้

ให้ล้มละลายหนี้ตามคำพิพากษานั้นจะต้องเป็นคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ซึ่งอาจกำหนดข้อความดังกล่าวเพิ่มเติมในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย โดยระบุให้เป็นบทบัญญัติว่า ในกรณีนำหนี้ตามคำพิพากษาของศาลในคดีแพ่งมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายนั้นจะต้องเป็นหนี้ตามคำพิพากษาอันถึงที่สุด

บรรณานุกรม

- ขจร หะวานนท์. (2547). **กฎหมายล้มละลาย**. (ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ซีฟ จุลมนต์, กนก จุลมนต์. (2559). **คำอธิบายกฎหมายล้มละลาย**.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บริษัท กรุงสยามพัблиชชิง จำกัด.
- ปรีชา พาณิวงค์. (2543). **คำอธิบายกฎหมายล้มละลาย**.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.
- ปราโมทย์ จารุณิล. (2547). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่า
ด้วยหนี้**. (ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชา มหาคุณ. (2537). **กฎหมายล้มละลายฉบับสมบูรณ์ หลักกฎหมายและ
แนวทางปฏิบัติ**. (ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.
- สุธีร์ ศุภมิตย์. (2549). **หลักกฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ**.
(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

